

prima instanță: R. Țurcanu
instanța de apel: A. Panov, M. Moraru, A. Pahopol

nr. 2ra-705/16

DECIZIE

18 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Iuliana Oprea
Galina Stratulat
Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Dumitru Bolboceanu”

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Constantin Babașcura, reprezentat de reprezentantul legal Elena Bondarencu împotriva Întreprinderii Individuale „Dumitru Bolboceanu” cu privire la protecția dreptului consumatorilor, încasarea prejudiciului material și moral

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2015 prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea Individuală „Dumitru Bolboceanu” și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 30 martie 2015, prin care a fost admisă acțiunea parțial

constată:

La 01 decembrie 2014, Constantin Babașcura, reprezentat de reprezentantul legal Elena Bondarencu a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎI „Dumitru Bolboceanu” cu privire la protecția dreptului consumatorilor, încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 24 iulie 2014, aproximativ la orele 16:10, Elena Bondarencu împreună cu feciorul său, Constantin Babașcura, mama sa Tatiana Bondarencu și sora Alevtina Bondarencu au fost în orașelul de atracții din parcul Rîșcani, mun. Chișinău.

Sușține că apropiindu-se de atracționul de batut grila, de către controlorul de bilete li s-a comunicat că au nevoie să procure bilet la casă, spunând că în acest timp, feciorul ei să se descalțe și să intre înăuntrul batutei.

Menționează că a procurat biletul și l-a prezentat controlorului. Observând că feciorul ei se distrează în batut și în timp ce ușa era deschisă, a solicitat controlorului să închidă ușa grilă în batut.

Însă feciorul ei deja sărise din batut prin intrarea deschisă, căzând cu capul pe asfalt de la înălțimea de aproximativ 100 cm.

Relatează că aproximativ la orele 16:30 a aceleași zile, împreună cu feciorul au fost la medicul neurolog la IMSP AMT Rîșcani, mun. Chișinău, Centrul Consultativ Diagnostic, fiindu-i comunicat despre necesitatea adresării la Institutul de Medicină Urgentă situat în mun. Chișinău, str. T. Ciorbă, 1.

Afirmă că la orele 17:19, dânsa a telefonat de acasă la serviciul dispecerat 903.

Indică că după examinarea de către medicul de urgență, feciorului Constantin Babașcurea i-a fost stabilită diagnoza: traumă craniu-cerebrală închisă, comoție cerebrală, după ce a fost acordată asistență medicală de urgență și împreună cu feciorul au fost transportați de urgență la IMSP SCMC „V. Ignatenco”.

Relatează că feciorul s-a aflat la examinare și tratament în secția neurologie din 24 iulie 2014 până la 31 iulie 2014.

La 28 august 2014, în baza demersului nr. 292 din 21 august 2014 al expertului judiciar medico-legal, de către IMSP Institutul de Medicină Urgentă a fost efectuată tomografia computerizată craniu-cerebrală, fiind stabilită fractura liniară a oaselor temporoparietal dreapta și frontal stânga, modificări cerebrale nu s-au depistat.

Susține că prin raportul de constatare medico-legală nr. 1949/D din 03 septembrie 2014 a fost constatată trauma craniu-cerebrală închisă manifestată prin contuzie cerebrală grad I, fractura liniară a osului frontal pe stânga cu implicarea ambelor lamele, fractura osului parietal pe dreapta cu implicarea ambelor lamele, hematom subaponeurotic parietooccipital, care puteau fi cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu a fost calificat ca vătămare gravă.

Consideră că vinovat în situația dată se face controlorul care se afla la ușa grilă în batută și care a recepționat biletul, deoarece nu a închis ușa grilei după ce feciorul ei a intrat în raza batutului.

Remarcă că le-a fost cauzat un prejudiciu moral care se exprimă în suferințe fizice și psihice, feciorul ei având dureri fizice enorme, fiind nevoiți să fie internați în spital.

Își întemeiază pretențiile în baza prevederilor art. 10 lit. d), 20 alin. (4) - (5), 21 alin. (1) din Legea privind protecția consumatorilor, art. 572, 1423 Cod civil, art. 166, 167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtului a sumei de 1766,79 lei cu titlu de prejudiciu material și 25 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și tuturor cheltuielilor suportate în legătură cu examinarea litigiului.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 30 martie 2015 a fost admisă parțial acțiunea, încasat de la ÎI „Dumitru Bolboceanu” în beneficiul reprezentantului legal Elena Bondarenco prejudiciul material în sumă de 1766,79 lei, prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei și 1500 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, iar în total suma de 13266,79 lei.

A fost încasat de la ÎI „Dumitru Bolboceanu” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 153 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2015 a fost respins apelul declarat de ÎI „Dumitru Bolboceanu” și menținută hotărârea primei instanțe.

La 20 ianuarie 2016, ÎI „Dumitru Bolboceanu” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Susține că întreprinderea prestează servicii și activități recreative legal și cu respectarea tuturor exigențelor și normelor impuse de legislație, inclusiv normelor de securitate a clienților.

Afirmă că faptul căderii lui Constantin Babașcura de pe batut se probează doar prin declarațiile martorilor rude apropiate a Elenei Bondarenco, accidentul dat nefiind fixat la fața locului de poliție sau administrația parcului de distracții.

Relatează că Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău, la 06 octombrie 2014 a început pe cazul dat urmărirea penală conform semnelor componente de infracțiune prevăzută la art. 157 CP.

Afirmă că în prima instanță a fost solicitată suspendarea procesului civil în temeiul prevăzut de art. 261 lit. h) CPC, până la finisarea procesului penal printr-o hotărâre irevocabilă, dat fiind conexiunea vădită a acestor pricini, care a fost respinsă prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 martie 2015, deoarece nu este stabilită persoana vinovată de comiterea infracțiunii date și cauza civilă se află pe rol de mai mult timp.

Consideră că minorul Constantin Babașcura putea primi leziunile corporale depistate în alte circumstanțe decât cele invocate de rudele acestuia.

Remarcă că este eronată concluzia instanței de apel precum că declarațiile rudelor copilului ar corespunde celor indicate în raportul de constatare medico-legal, prin care la copil au fost depistate mai multe leziuni (fracturi) în diferite regiuni ale craniului, deoarece expertul nu a putut stabili câte lovituri au fost aplicate și consecutivitatea lor.

Consideră că formularea expertului în sensul că nu se exclude producerea leziunilor în rezultatul căderii, este insuficientă și denotă faptul că leziunile corporale, cu o mai mare probabilitate, puteau fi cauzate în alte circumstanțe.

Afirmă că instanțele de judecată ierarhic inferioare au aplicat eronat prevederile art. 1398 Cod civil, întrucât nu a fost stabilit de careva organe competente (OUP, administrații parcului municipal, organele de protecție a consumatorilor), acțiunea ilicită vizavi de Constantin Babașcura.

Remarcă că pentru a invoca prevederile din Legea privind protecția consumatorilor, este necesar de a proba existența relațiilor prestator de servicii – consumator.

Consideră că instanța de fond a încălcat drepturile procesuale, deoarece ilegal a respins cererea de amânare a procesului pentru angajarea unui avocat în

vederea reprezentării intereselor în procesul dat, fiind astfel ignorate prevederile art. 79 alin. (2) CPC.

La 14 martie 2016, Constantin Barbașcura, reprezentat de avocatul Serghei Rașcov a depus referință la cererea de recurs, solicitând recunoașterea recursului declarat ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 20 noiembrie 2015, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 117), însă careva date despre recepționarea acesteia de către recurent, la materialele dosarului, lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2015 în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

La caz se constată că Elena Bondarenco, reprezentantul legal al minorului Constantin Babașcura, prin acțiunea înaintată în instanța de judecată împotriva ÎI „Dumitru Bolboceanu” cu privire la protecția dreptului consumatorilor, a solicitat încasarea din contul pârâtului a sumei de 1766,79 lei cu titlu de prejudiciu material și 25000 lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și a tuturor cheltuielilor suportate în legătură cu examinarea litigiului.

Fiind investită cu examinarea prezentului litigiu, prima instanță s-a pronunțat în favoarea admiterii parțiale a acțiunii, încasând de la ÎI „Dumitru Bolboceanu” în beneficiul reprezentantului legal Elena Bondarenco prejudiciul material în sumă de 1766,79 lei, prejudiciului moral în mărime de 10000 lei și 1500 lei cu titlu de cheltuielile pentru asistență juridică, iar în total suma de 13266,79 lei. A fost încasat de la ÎI „Dumitru Bolboceanu” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 153 lei, soluție menținută și de instanța de apel.

Instanța de recurs reține că, deși la soluționarea pricinii au fost stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, soluția instanțelor de judecată ierarhic inferioare nu poate fi menținută, aceasta rezultând din aplicarea greșită și interpretarea eronată a normelor de drept material relevante la caz.

Astfel, se stabilește că cererea de chemare în judecată se întemeiază pe prevederile Legii privind protecția consumatorilor nr. 105-XV din 13 martie 2013, inclusiv art. 10 lit. d), care stipulează că prestatorul este obligat să respecte cerințele prescrise sau declarate, precum și clauzele contractuale, fiind invocat că la

24 iulie 2014, aproximativ la orele 16:10, minorul Constantin Babașcura a căzut de pe trambulina din parcul de distracții din sectorul Râșcani mun. Chișinău, deoarece controlorul nu a închis ușa trambulinei.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de a menționa că prin prisma Legii privind protecția consumatorilor, consumatorul este definit ca persoana fizică ce dobândește, utilizează sau consumă ca destinatar final produse obținute de la agenții economici *sau care beneficiază de servicii prestate de aceștia*, iar agentul economic – orice persoană juridică sau fizică autorizată pentru activitate de întreprinzător, care fabrică, transportă, comercializează produse ori părți din produse, *prestează servicii (execută lucrări)*;

În raport cu aceste prevederi, se va remarca că în speță nu a fost stabilită existența relațiilor de prestare a serviciilor de către ÎI „Dumitru Bolboceanu”, ca agent economic, minorului Constantin Babașcura, reprezentat de Elena Bondarenco, ca consumator.

Or, ÎI „Dumitru Bolboceanu” neagă prestarea cărorva servicii intimatului, precum și faptul că la 24 iulie 2014 pe teritoriul parcului de distracții din sectorul Râșcani ar fi avut loc un careva incident, soldat cu căderea minorului Constantin Babașcura de pe trambulină, iar argumentele și probele prezentate de intimat nu combat aceste afirmații.

În susținerea acestei opinii instanța de recurs reține că Legea cu privire la protecția consumatorilor, reglementează raporturile dintre consumator și agentul economic, existența cărorva urmează a fi demonstrată.

La caz, reclamantul a menționat că relațiile de prestare a serviciilor de către ÎI „Dumitru Bolboceanu” au apărut ca urmare a procurării biletului pentru minorul Constantin Babașcura la trambulina din parcul de distracții.

În cadrul examinării cauzei în fond însă nu a fost prezentat biletul sau bonul fiscal de plată ce ar confirma prestarea serviciilor menționate de către ÎI „Dumitru Bolboceanu” la 24 iulie 2014.

De altfel, nici în registrul de reclamații a ÎI „Dumitru Bolboceanu” nu a fost înregistrată o reclamație cu privire la un careva accident la data de 24 iulie 2014 în privința minorului Constantin Babașcura, respectiv și prestarea serviciilor necalitative de către agentul economic, deși în conformitate cu art. 9 lit. h) din Legea privind protecția consumatorilor rezultă că prestatorul este obligat să dețină registrul de reclamații la un loc vizibil și să *înregistreze pretențiile consumatorilor* conform unui regulament aprobat de Guvern.

Sub acest aspect se va reține că intimata nu a invocat lipsa registrului de reclamații ca urmare a adresării pentru reclamarea accidentului.

Ca consecință, aceste aspecte resping ca probă, simpla înștiințare a avocatului Serghei Roșcov, în interesele intimatului, expediată numai la 27 octombrie 2014 în adresa ÎI „Bolboceanu Dumitru” cu privire la încheierea tranzacției de împăcare pe cazul dat.

Pe de altă parte, nici Raportul de examinare medico-legală nr. 1949/D din 12 august 2014, prezentat de către intimat și pus la baza hotărârilor instanțelor de judecată ierarhic inferioare cu privire la temeinicia acțiunii, nu constituie temei de a considera că trauma cranio-cerebrală la minorul Constantin Babașcura a fost

pricinuită ca urmare a căderii ultimului de pe trambulina din parcul de distracții deservită de ÎI „Dumitru Bolboceanu”.

Asta deoarece, conținutul acestui raport indică doar la faptul că în rezultatul examinării medicale a minorului Constantin Babașcura s-a constatat: traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin contuzie cerebrală grad I, fractura liniară a osului frontal pe stânga cu implicarea ambelor lamele, fractura osului parietal pe dreapta cu implicarea ambelor lamele, hematom subaponeurotic parieto-occipital, care puteau fi cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate în raport.

Instanța de recurs, prin prisma prevederilor art. 122, 130 CPC, consideră ca probe inadmisibile la caz și depozițiile martorilor Tatianei Bondarenco și Alvetina Bondarenco în confirmarea temeiniciei acțiunii, acestea fiind mama și sora Elenei Bondarenco, respectiv, bunica și mătușa minorului Constantin Babașcura, prin urmare având interes în soluționarea pozitivă a pricinii.

Or, art. 132 alin. (1) CPC direct indică că martor poate fi orice persoană care nu are interes în proces și căreia îi sunt cunoscute, direct sau indirect, fapte referitoare la pricină.

Pornind de la aspectele expuse, instanța de recurs conchide că în cauză nu s-a făcut dovada faptului că la 24 iulie 2014, intimatul s-a folosit de serviciile ÎI „Dumitru Bolboceanu” și că, în cadrul prestării acestor servicii, a avut loc un incident din vina lucrătorului întreprinderii, soldat cu pricinuirea minorului Constantin Babașcura a traumei cranio-cerebrale.

Distinct de cele menționate, se reliefează că instanțele de judecată ierarhic inferioare incorect au reținut la soluționarea pricinii și prevederile art. 1398 Cod civil, potrivit căreia cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Or, această normă nu poate constitui drept temei pentru admiterea acțiunii întru repararea prejudiciului prin prisma Legii privind protecția consumatorilor, în situația în care nu există condițiile esențiale de aplicare a acestei legi, respectiv, și lipsa elementelor necesare angajării răspunderii delictuale.

Mai mult că pentru apariția răspunderii delictuale este necesară componența delictului civil, existența cărui este condiționată de existența în totalitate a prejudiciului, a faptei ilicite, a raportului causal dintre fapta ilicită, prejudiciu și vinovăție, iar lipsa chiar și a unui din aceste elemente, exclude răspunderea delictuală.

Față de cele ce preced, se impune respingerea cererii de chemare în judecată a lui Constantin Babașcura, reprezentat de reprezentantul legal Elena Bondarenco cu privire la protecția drepturilor consumatorilor, încasarea prejudiciului material, respectiv și cerinței cu privire la încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, care sunt subsecvente celei de bază.

Având în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost constatate de către instanțele de judecată ierarhic inferioare, însă normele de drept material au fost aplicate eronat, nefiind necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la

concluzia de a admite recursul declarat, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și a emite o nouă hotărâre, prin care a respinge acțiunea lui Constantin Babașcura, reprezentat de reprezentantul legal Elena Bondarencu împotriva Întreprinderii Individuale „Dumitru Bolboceanu” cu privire la protecția drepturilor consumatorilor, încasarea prejudiciului material și moral, ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admite recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Dumitru Bolboceanu”.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2015 și hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 30 martie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Constantin Babașcura, reprezentat de reprezentantul legal Elena Bondarencu împotriva Întreprinderii Individuale „Dumitru Bolboceanu” cu privire la protecția drepturilor consumatorilor, încasarea prejudiciului material și moral și se emite o hotărâre nouă prin care:

Se respinge integral cererea de chemare în judecată a lui Constantin Babașcura, reprezentat de reprezentantul legal Elena Bondarencu împotriva Întreprinderii Individuale „Dumitru Bolboceanu” cu privire la protecția dreptului consumatorilor, încasarea prejudiciului material și moral, ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu

